

Cussegl da vischnaunca
52-2021/2024

Revisiun parziala dalla planisaziun locala

Zonas dil spazi d'aua Val Sogn Placi/Val da Cuo

M E S S A D I

dalla suprastanza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Stimadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

1. Introducziun

Sin fundament d'ina iniziativa dil pievel ei la lescha federala davart la protecziun dallas auas vegnida revedida. La revisiun parziala dalla lescha ei vegnida approvada ils 11 da december 2009 ed entrada en vigur l'entschatta 2011. El rom da quella revisiun ei vegniu scaffiu la basa per definir zonas dil spazi d'aua. Quellas zonas duein proteger ils urs dallas auas e garantir ina cultivaziun extensiva dallas rivas.

Igl art. 36a dalla lescha federala davart la protecziun dallas auas (LPA) circumscriva igl intent dil spazi d'aua sco suonda:

Ils cantuns defineschan suenter haver tedlau ils cercchels pertuccai il spazi per las auas sur tiara ch'ei necessaris per garantir suandontas funcziuns (spazi d'aua):

- a. las funcziuns naturalas dallas auas*
- b. la protecziun encunter aua gronda*
- c. l'utilisaziun dallas auas*

Il cussegl federal ei vegnius incumbensaus da reglar ils detagls leutier. Ils cantuns ein vegni incaricai da definir ella planisaziun directiva ed ella planisaziun d'utilisaziun (planisaziun locala) ils spazis d'aua sco era l'utilisaziun ed economisaziun extensiva dils spazis d'aua.

Las combras federalas han denton buca mo definiu la basa pil spazi d'aua e la cultivaziun extensiva da quels spazis, mobein era l'indemnisaziun per la cultivaziun extensiva dils spazis d'aua tenor la lescha d'agricultura (art. 62b al. 5 LPA) e ch'ils spazis defini restien sche pusseivel en proprietad dil puresser (art. art. 68 al. 5 LPA).

Il cantun Grischun ha reglau la definiziun dils spazis d'aua ella lescha pil svilup dil territori (LPT). Leu nua ch'ils spazis d'aua ein buca vegni reglai, ha il cantun relaschau prescripziuns transitorias tenor art. 108b al. 2 LPT. Entochen ch'il spazi d'aua ei determinaus, valan las disposiziuns transitorias. Egl art. 37a LPT ein ils detagls tier las zonas dil spazi d'aua defini sco suonda:

¹*Las zonas dil spazi d'aua cumpeglian il spazi d'auas el senn dil dretg federal.*

²*L'admissibilitad d'edificis e da stabiliments novs sco era la cultivaziun dil spazi d'aua sedrezzan tenor il dretg federal. Edificis e stabiliments ston observar ina distanza da silmeins 5 meters da tuttas duas varts dall'aua, la quala astga vegnir sutpassada mo en cass excepziunals motivai.*

Risguardond las pretensiuns digl art. 37a al. 2 LPT munta la distanza dalla zona dil spazi d'aua a minimalmein 5 m. Entochen ina distanza da 5 m sa la zona dil spazi d'aua vegnir adattada el rom dalla planisaziun locala.

Risguardond sura prescripziuns ha la suprastanza communalja gia giu incaricau il biro Hunziker, Zarn & Partner da Domat da definir ils spazis d'aua. La definiziun dallas zonas dil spazi d'aua stat denton en connex cun l'adattaziun dallas zonas da prighel ed entgins loghens era dallas zonas da baghegiar. Per motiv che las zonas da prighel sco era parzialmein las zonas da baghegiar ein pertuccadas, ei la revisiun concernent las zonas dil spazi d'aua s'entardada.

2. Definiziun dallas zonas dil spazi d'aua

Igl ei previu da definir las zonas dil spazi d'aua el rom dall'actuala revisiun totala dalla planisaziun locala ensemen cun la definiziun dallas zonas da prighel resp. cun l'adattaziun dallas zonas da baghegiar. Per buca retardar ils projects per l'avertura dalla meglieraziun funsila ella Val Segnas sco era digl uaul – specialmein digl Uaul Run – eis ei necessari da definir ella Val da Cuoz sco era ella Val Sogn Placi las zonas dil spazi d'aua el rom d'ina revisiun parziala dalla planisaziun locala. Per quei intent ei la procedura per la revisiun parziala dalla planisaziun locala vegnida instradada. Ils uffecis cantunals han el rom d'ina preexaminaziun interna saviu prender posiziun tiel project. Dils 2 da fevrer entochen ils 4 da mars 2024 ha giu liug l'exposiziun da cooperaziun. El rom da quell'exposiziun ein duas propostas vegnidas inoltradas. Ina proposta davart dall'Alp Run ed ina proposta davart dallas organisaziuns per la protecziun digl ambient.

Las organisaziuns per la protecziun digl ambient sustegnan da principi il project. Ellas giavischan denton che la vischnaunca examineschi la pusseviltad da postar ils magasins da lenna ordeifer il spazi d'aua e che las vias da cultivaziun vegnien signalisadas cun in scamond da carrar,

excepiu il traffic agricol e forestal. Ulteriuramein dueigi la via actuala ella Val Sogn Placi vegnir spazzada/remessa il medem mument cun la construcziun dalla via nova. Plinavon duei il spazi d'aua vegnir revitalisau entras mesiras ecologicas.

L'Alp Run giavischa da reglar damondas concernent la cargada resp. scargada dall'alp.

Concernent ils giavischs davart las organisaziuns per la protecziun digl ambient ha igl uffeci d'aua e prighels dalla natira priu posiziun. Quellas objecziuns san per gronda part vegnir risguardadas. Buca pusseivlas ein las mesiras per la revitalisaziun ecologica enteifer la zona dil spazi d'aua a Sogn Placi, quei per raschun che quellas mesiras sesanflan enteifer il canal dalla lavina dalla Val Sogn Placi.

Arisguard las ponderaziuns dall'Alp Run ha il departament d'agricultura contactau ils responsabels dall'alp.

3. Motiv per ina revisiun parziala

Ils 27 da november 2022 ha la cuminonza da votantas e votants approbau in credit net da frs. 5'660'220.-- per la realisaziun dall'avertura Val Segnas ed Uaul Run. El rom dalla projectaziun ei semussau ch'igl ei necessari da definir las zonas dil spazi d'aua per saver realisar ils projects ella Val da Cuoz, en Val Segnas ed en Val Sogn Placi. Sco menziunau duei quei succeder el rom dalla presenta revisiun parziala dalla planisaziun locala.

4. Val Sogn Placi

El rom dall'avertura forestala e dalla realisaziun dalla meglieraziun funsila ei denter auter era vegniu scalpriu denter l'interessenza forestala e l'interessenza agricola. Ordlunder ei lu resultau, schebein la via vegn finanziada cun susteniment ord mieds forestals resp. mieds davart dalla meglieraziun per las structuradas agricolas. Ella Val Sogn Placi vegn la part giudem entochen sin l'altezia dalla cava da glera finanziada cun mieds davart la meglieraziun dallas structuradas agricolas. Il spazi d'aua ei vegnius examinaus entras il biro dil fatg Hunziker, Zarn & Partner. Per la definiziun dalla zona dil spazi d'aua ein differents criteris da muntada, denter auter era il grad da resca per in object che vegn tenor situaziun donnegiaus entras in'aua gronda ni ina malaura. Ils detagls dall'examinaziun sortan dil rapport separau ch'ei staus exponius ensemen culs ulteriurs documents per la revisiun dalla planisaziun locala.

Plan da zonas

El rom dil plan da zonas vegn definiu da niev suandonts perimeters:

- zona dil spazi d'auas
- zonas da prighel.

El cass dallas zonas da prighel ei vegniu definiu da niev la zona da prighel sco quei che quella ei vegnida definida igl onn 2013 entras la cumissiun da prighel digl uffeci d'aua e prighels dalla natira dil Grischun. Per las autoritads ei quei perimenter gia oz ligionts. En quei senn vegn la cunfinaziun denter las determinaziuns definidas entras la cumissiun da prighel e quella el plan da zonas purificada.

Grazia alla zona dil spazi d'aua eis ei en cass motivai pusseivel da sutpassar il cunfin dalla zona dil spazi d'aua. En differentas variantas han ils inschigniers examinau pusseivladads che tegnan quen da quei fatg, numnadamein:

- a) dalla zona dil spazi d'aua
- b) las pretensiuns davart digl uaul concernent la pendenza d'ina via carrabla cun camiun
- c) ils basegns defini davart dalla meglieraziun funsila.

Il resultats ein sedai ella varianta 3 preparada en in rapport entras il biro Cavigelli Ingenieure AG. Quella varianta ei medemamein stada exponida ell'exposiziun da cooperaziun. Il rapport da planisaziun ensiara sut il capetel 3.3 sin treis paginas l'examinaziun dils interess, pertgei ch'igl ei giustificau e necessari da definir la zona dil spazi d'aua ella Val Sogn Placi. La posiziun dallas organisaziuns per la protecziun digl ambient laian supponer che l'examinaziun dils interess seigi succedida a moda seriusa.

Plan general d'avertura

Il plan general d'avertura definescha ils differents implonts dall'avertura publica che duein survir alla publicitad. La revisiun parziala dalla planisaziun locala ha per consequenza ch'ils differents stabiliments d'avertura ston vegnir adattai allas relaziuns che semidan sin fundament dalla revisiun dil plan da zonas. Ei setracta cheu specialmein dallas vias da cultivaziun, da sendas da viandar e da sendas da bike.

5. Val da Cuoz

Plan da zonas

El rom dil plan da zonas vegn definiu da niev suandonts perimeters:

- zona dil spazi d'auas
- zonas da prighel.

El cass dallas zonas da prighel ei vegniu definiu da niev la zona da prighel sco quei ch'ella ei vegnida definida igl onn 2013 entras la cumissiun da prighel digl uffeci d'uual e prighels dalla natira. Per las autoritads ei quei perimenter gia oz ligionts. En quei senn vegn la cunfinaziun denter las determinaziuns definidas entras la cumissiun da prighel igl onn 2013 e quella el plan da zonas purificada.

Grazia alla zona dil spazi d'aua eis ei en cass motivai pusseivel da sutpassar il cunfin dalla zona dil spazi d'aua.

Il rapport da planisaziun ensiara el capetel 3.2 sin strusch treis paginas l'examinaziun dils interess, pertgei ch'igl ei giustificau e necessari da definir la zona dil spazi d'aua Val da Cuoz. Era cheu han las organisaziuns per la protecziun digl ambient per gronda part saviu s'accordar cun las mesiras previdas, quei che lai supponer che l'examinaziun dils interess seigi succedida seriusamein.

6. Ponderaziuns

La definiziun dallas zonas dil spazi d'aua possibilitescha da projectar e silsuenter realisar da maniera efficienta l'avertura Val Segnas ed Uaul Run. Il suveran ha concediu gia il november 2022 il credit per la realisaziun dall'avertura dalla Val Segnas e digl Uaul Run. El project present setracta ei da scaffir las premissas planisatorias per saver realisar il project ch'ei vegnius approbaus entras il suveran. En quei senn recamonda la suprastanza communal da tractar ed approbar la revisiun parziala concernent las zonas dil spazi d'aua Val da Cuoz e Val Sogn Placi.

7. Proposta

Sin fundament dallas ponderaziun suramenziunadas

p r o p o n a

la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca:

1. d'approbar la revisiun parziala dalla planisaziun locala concernent la zona dil spazi d'aua Val Sogn Placi e dalla zona dil spazi d'aua Val da Cuoz sco era las zonas da prighel Val Sogn Placi e Val da Cuoz;
2. d'approbar la revisiun parziala dil plan general d'avertura Val Sogn Placi e Val da Cuoz;
3. da suttametter sura conclus 1 el senn dallas prescripziuns digl art. 11 al. 1 dalla lescha da baghegiar alla cuminonza da votantas e votants.

Suprastonza communal Disentis/Mustér

Il president:

Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 3 d'avrel 2024

- Plan da zonas Val da Cuoz 1:2'500
- Plan general d'avertura Val da Cuoz 1:2'500
- Rapport da planisaziun revisiun parziala Val da Cuoz cun annexas
- Rapport dil fatg spazi d'aua Segnas
- Plan da zonas Val Sogn Placi 1:2'500
- Plan general d'avertura Val Sogn Placi 1:5'000
- Rapport da planisaziun revisiun parziala Val Sogn Placi cun annexas
- Rapport dil fatg spazi d'aua Val Sogn Placi